

פלאי התורה

♦ הפלאות המדהימות ביותר מכל פלאי תכל ♦

בס"ד | גליון ט"ז | פרשת משפטים תשפ"א

♦ הקשר לפרשה ♦

כתוב בפרשה: לא תבשל גדי בחלב אמו. וכתב רש"י שם - ובשלש מקומות נכתב בתורה, אחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור הנאה, ואחד לאיסור בישול.

♦ נושא השבוע ♦

חידות נפלאות בהלכות "בשר בחלב"

פלאי הפרשה והמועדים

פלאי פלאים של חידות נדירות בעניני פרה"ש והמועדים

חידוד ג'

חידוד ג' - איך יתכן, אדם חתך דבר בסכין "פעם אחת" מותר, אבל אם חתך באותו סכין "ב' פעמים" אסור?

מקורות לתשובה - שו"ע יו"ד סימן צ"ו סעיף ה', ש"ך שם ס"ק כ"ב.

חידוד א'

איך יתכן, אדם אכל בשר ואח"כ המתין ו' שעות, ואעפ"כ אסור לו לאכול גבינה כל אותו היום עד שיעשה פעולה מסוימת?

מקורות לתשובה - חולין דף ק"ה. לפירוש רש"י שם והרמב"ם פ"ט ממאכלות אסורות הכ"ח, רמ"א יו"ד הלכות בשר בחלב סימן פ"ט סעיף א'. ט"ז שם סק"ב, ש"ך שם סק"ו, מגן אברהם או"ח סימן קצ"ו סק"א. ועיין בספר הנפלא פסקי הוראה (בשר בחלב) סימן פ"ט סעיף ב' ובהערות שם שמביא מחלוקת האחרונים בביאור דין זה.

חידוד ד'

איך יתכן שאדם אומר על איסור מסוים 'בשר בחלב' שהוא חמור יותר (ממה שהוא באמת), הריהו עובר על איסור "בל תוסיף"?

מקורות לתשובה - רמב"ם הלכות ממרים פ"ב ה"ט, ש"ך יו"ד סימן פ"ז סק"ד, וע"ע בשו"ת דברי יציב או"ח ח"ב סימן ר"ד אות ד'.

חידוד ב'

איך יתכן, גז שמונח עליו קדירה שיש בה 'בשר בחלב', ואעפ"כ יש צד בפוסקים שיותר להדליק את הגז אפילו 'שלא לצורך פיקוח נפש' אף שיודע שע"כ יתבשל הבשר בחלב?

מקורות לתשובה - שו"ת מנחת שלמה ח"א סימן ו' אות ג'. וע"ע מש"כ בזה בספר ופריו מתוק עה"ת פרשת וישלח.

פרפראות הפלאות

פרפראות נפלאים מגאוני וצדיקי הדורות בעניני הפלאות

לאוכלם, כי כבר הורגלת לבטל תאות הגשמית המתאוה לכל מאכל נחמד עכתודה"ק.

טעם נפלא לאיסור 'בשר בחלב'

כתב האבן עזרא בפרה"ש עה"פ לא תבשל גדי בחלב אמו, וז"ל - ואין לנו צורך לבקש מה טעם איסורו, כי נעלם מעיני הנבונים. אולי היה, כי 'אכזריות לב' הוא לבשל הגדי עם חלב אמו, כדרך ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו (ויקרא כ"ב, כ"ח), גם לא תקח האם על הבנים (דברים כ"ב, ו). ובספר כפלה הרימון (בשר בחלב בפתיחה) בהוצאת מכון "עמק התורה" - מביא מגדולי הראשונים ה' טעמים נוספים לאיסור 'בשר בחלב'.

גבינה. וזה רמז שמאכלו היה בשר בחלב. ואפשר שהסיבה בעבור שאין מאכל מוטעם ממנו כמדובר, ונפשו של אדם מחמדתם, וידוע שאדם שרואה ביכורי אדמתו, נפשו מחמדתם יותר משאר הפירות ונפשו מתאוה לאכלם, וממה שמתאוה וחומד יותר אמר הקב"ה להביא למקדש לפניו, והוא כדי לשבר ולבטל ממנו תאותו הגשמית. ולזה אמר 'ראשית ביכורי אדמתך' שהוא יותר נחמד לך למאכל 'תביא בית ה' אלקיך', וכדי שתרגיל לבטל ממך כל מאכל מוטעם ונחמד אמרה התורה 'לא תבשל גדי בחלב אמו', ובהרגילך בזה כל ימות השנה, בבוא זמן ביכורי אדמתך הנחמד לך, לא יוכל יצרך הרע לנצחך

מה הקשר בין מצות 'ביכורים' לאיסור 'בשר בחלב'?

כתב בפרה"ש - ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך לא תבשל גדי בחלב עמו. ובספר מגלה צפונות עה"ת (מבעל השבט מוסר) שם כותב - כולם מתחבטים מה קשר יש בין ביכורים עם בשר בחלב. ונראה לבאר - שמעתי אומרים שאומות העולם משבחים 'מאכל בשר בחלב' שהוא מאכל מוטעם שאין כמוהו, ומטעם זה הוא עולה תמיד על שולחן מלכים. ומצאתי לרבותינו ז"ל (זוהר הק' ח"ב דף קכ"ה:) - שנבוכדנצר היה מאכלו בשר בחלב. ודורשי רשומות דרשו מהפסוק "מפת בג מלך" (דניאל א', ה'), 'בג' ראשי תיבות ב'שר

סיפורי הפלאות

סיפורים נפלאים ומחזקים בעניני הפלאות

אף 'בימות החורף' ע"י בישול בשר בחלב וכהמצאת החכם הנ"ל, ולכן כפלה התורה באזהרה כפולה, אף שצויתך 'ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך, מ"מ לא תבשל גדי בחלב אמו" עבור זה, כי בשר בחלב אסור בבישול ובהנאה (ובזה מובן מה שנקטה התורה 'לא תבשל'), ויען כי ראה הגאון רבי יהונתן, כי הקריאה בכתבי עיתים הביאתו לידי הרהור דברי תורה בביה"כ, גדר בעדו שלא לקרוא כתבי עיתים בבית הכסא.

אריכות דברים עד כמה גדול כוחו של בשר בחלב, שניסה לבשל בשר בחלב ושפך זה 'בימי החורף' תחת עץ עושה פרי ל' יום זה אחר זה והתחיל העץ לציץ ציץ ולהוציא פרי. ועלתה במחשבתו של הרבי ר' יהונתן, שבה מובן הסמיכות בפסוק - ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך לא תבשל גדי בחלב אמו, אשר צריך ביאור ההמשך, ולפ"ז אתי שפיה, יען שצוותה התורה הק' על 'הבאת ביכורים' לבית ה', אם כן יעלה על הדעת להשתדל בכל עוז להיות פי שנים ברוחו ולהביא ביכורים

למה הפסיק הגר"י אייבשיץ זי"ע לקרוא 'כתבי עת' גם במקום שאסור להרהר בד"ת

בספר שולחן מלכים על קיצור שו"ע (סימן ד', טעם הצבי אות ו') מביא סיפור נפלא - שמעתי מכ"ק אאמו"ר שלום לאנדא זצ"ל, שרבינו הגדול הרבי ר' יהונתן אייבשיץ זצ"ל נהג לקרות מכתבי עיתים (= צייטונגן) בבית הכסא כדי להסיח דעתו מדברי תורה, פעם אחת קרא, כי חכם אחד מחכמי אומות העולם כתב

פלאות הקוראים

פלאי פלאים של חידודים נדירים בכל חלקי התורה - מהקוראים החשובים

לשליחת חידות לגליון - מכון "פלאי התורה", הפרטים בסוף הגליון

• חידוד ב' •

מהרה"ג ר' נפתלי צבי מרמושטיין שליט"א דומ"ץ בב"ד לדיני ממונות בירושלים - ק.צ. נתניה

איך יתכן, שבמוצ"ש של חול צריך אדם להתפלל "תפילת שמו"ע" ד' פעמים?

תשובה: מדובר באופן שלא התפלל מנחה בשבת, דאז צריך להתפלל במוצ"ש ב' תפילות, הראשון לחובה והשני לתשלומין, וכן עשה, אבל הוא לא הזכיר 'אתה חוננתנו' בשתי השמו"ע, ואח"כ הוא אכל, דאז דינו שצריך לחזור ולהתפלל תפילת מעריב (שו"ע או"ח סימן רצ"ד ס"א), ולכן גם התפילה השניה שהתפלל לא עלתה לו לתשלומין, כיון שעדיין לא יצא יד"ח תפילת החובה, וצריך הוא לחזור ולהתפלל עוד ב' שמו"ע, הראשון לחובה והשני לתשלומין, ומ"מ על צד היותר טוב - יתנה קודם שיתפלל השמו"ע

• חידוד א' •

מהרה"ג ר' יחזקאל אהרן שוורץ שליט"א רב דקהל חסידים הר יונה ומח"ס חליצה כהלכתה ועוד - ב"ב

איך יתכן, אדם שיושב ורוצה לעמוד מפני אדם שנכנס כדי לכבדו, אסור לנכנס לומר לו שישב או שלא יקום, אע"פ שבדרך כלל רשאי לומר כן ולוותר על כבודו?

תשובה: מדובר באבל או חולה רח"ל שיושבים שנפסק בשו"ע (יו"ד סימן שע"י סעיף ב') - שאסור לומר לו 'שב', מפני שמשמע דאומר לו שב באבלות שלך, שב בחולי שלך, ומקור הדין במסכת מו"ק (דף כ"ז:). ובדברי סופרים (יו"ד שם) - מביא בשם כמה אחרונים דה"ה דאסור לומר לו "אל תקום".

• חידוד ג' •

מהרה"ג ר' שאול צבי גנץ שליט"א מחו"ר כולל 'עמלי תורה' - ב"ב

מי נכנס ל"קדש הקדשים" חוץ מהכהן גדול ביוהכ"פ?

תשובה: האומנים שנכנסו לתקן את קדש הקדשים, י"א - פעם בשבע שנים, וי"א - פעם בחמישים שנה, והיו משלשלים אותם מלמעלה בחלון שבתקרה בתוך 'תיבות', כדי שלא יזינו עיניהם בקדש הקדשים שלא לצורך (מסכת מדות פ"ד, מ"ה, פסחים דף פ"ו).

נעשה ונשמע

מהנעשה ונשמע במכון פלאי התורה

והודו להנהלת החבורות על המצגת המרתקת שהביאה להם שמחה ומתיקות בלימוד התורה וחידוד המח והזכרון, וזה סייע בעדם בהכנה לשבת 'קבלת התורה'.

משנכנס אדר מרבים בשמחה - לרגל חודש אדר הבעל"ט, ניתן להזמין מגוון הרצאות ותוכניות ומצגות מבית "פלאי התורה" {פלאי השמחה, פלאי הפורים, פלאי הכסף והצדקה - מתאים במיוחד למגביות עזר נישואין וכדומה ועוד}. לפרטים נוספים: 0583275596

בליל שישי פרשת יתרו - נקבצו בירושלים עשרות בחורים משי"ק וישי"ג בני החבורות דחסידי 'זויעה' בארה"ק, ללילה שכולה תורה לקראת שבת 'קבלת התורה' פרשת יתרו. בתחילה למדו הבחורים בהתלהבות ובקול רם 'חמש שעות רצופות'. לאחר מכן בשעה 2:30 בלילה הוצג לבחורים החשובים מצגת "פלאי התורה - ב' ונמשך הדבר במשך שעה וחצי, הבחורים גילו בקיאות מדהימה וחשיבה עמוקה בפתרונות לחידות המרתקות במרחבי הש"ס והפוסקים.

© כל הזכויות שמורות • אין לסמוך "הלכה למעשה" מהחידות

העלון נכתב ע"י הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א - מח"ס "יד המשפט" ומג"ש בישי"ג "אהל התורה" - סאסוב" ונערך ע"י מכון "פלאי התורה" לשליחת חידות / לתרומות / הערות והארות בעניני הגליון ניתן לפנות למכון: רחוב רבי יהודה הנשיא 10/19, אשדוד | טלפון - 052-7156-981 | פקס - 153-8855-6981 | מייל - dn0527156981@gmail.com

להזמנת הרצאות / תוכניות / מצגות - ניתן לפנות לארגון להתעדן - 052-7160-528 או 053-3131-864

ניתן לשמוע מכתב שיעורים מרתקים מהרב שווארץ שליט"א, בש"ס ובהלכה, כפרה"ש והמועדים, ובענינים שונים, בקו ישיר ומיוחד ב"קול הלשון" - 073-29-512-25